

UNIVERSAL DECLARATION OF HUMAN RIGHTS

ကမ္ဘာလုံးအခွင့်အရေးကြေညာစာတမ်း

လိက်လလောင်အခေါင်အရာမှိုဟ်အလုံလိုက်မွဲ

**RAOUL
WALLENBERG
INSTITUTE**



UNIVERSAL DECLARATION OF HUMAN RIGHTS

ကမ္ဘာ့လူ့အခွင့်အရေးကြေညာစာတမ်း

လိက်လလောင်အခေါင်အရာမှိတ်အလုံလိုက်မွဲ

နိုင်ကဆုမွန်ဘာသာပြန်ဆို၍
မွန်စာပေနှင့်ယဉ်ကျေးမှုကော်မတီ(ရန်ကုန်) က
အတည်ပြုသည်။

ဂလ္လာန်ကြီး

ပွဲကိုစွတ်တဲ့ ၁၉၄၈ သွား၊ ဂိတုဒီဇင်္ဘာ (၁၀) ရှိ
နူကိုသဘင်သီကြီး ကုလသမဂ္ဂ လလောင်ကြား နဒဒ်သွလဝ်ဒတန်
လိက်လလောင်ကြား အခေါင်အရာမှိတ် သွက်အလုံလိုက်ရ။
လိက်ဗွဲတရား လိက်လလောင်ကြား ချိုက်ကံပေင်ဂှ် မေံက်ထွေးလဝ်
ပွဲမုက်လိက်လက္ကရ်တေံရ။ ဟိုတ်ကျောန်သွလဝ် နဒဒ် လုပ်ဝင်မွဲတု
အမိပွယ် လိက်လလောင်ကြားဂှ် ကောန်ညးချင်ကွာန်ဂမ္တိုင် ညံင်
သွောံတီကျားကို၊ ချင်ဂမ္တိုင် (ဟံ့သေင်မွဲ) တွဲးဒေသဂမ္တိုင်တအ်
ညီဝေံဟံ့ပါ ကဆံင်ပရေင်ချင်ကွာန်မွဲသ် ပွဲဘာဂမ္တိုင်ကေုာံ ဂကေံ
ပရေင်ပညာတုဟ်ဟ်တအ် စွဲအမိကတု ညံင်သွောံတရားကာ လိက်
လလောင်ကြားမာန် ညံင်သွောံပံက်ထွေး သောင်ကလး အမိပွယ်
မာန် သာ်ဝံ နူကိုသဘင်သီကြီး ကုလသမဂ္ဂဂှ် ဟိုဗကန်ကာကို
ချင်လုပ်ဂကေံ ကုလသမဂ္ဂတအ် သီဖအိုတ်ရ။

ဟိုတ်သာ်ဂှ်ရ ကပ်မယေုန်အခေါင်အရာမှိတ် ကိုန်ချင်ဗွာဝံ ငဝိက်
လလောင်ကြား အခေါင်အရာမှိတ်ဂွးတီဂှ် နူကိုဘာသာအင်္ဂုလိက်
ကွဲသွဘာသာမန်တု တက်ကြွးပွိတ်ကာရ။

ကပ်မယေုန်အခေါင်အရာမှိတ်ကိုန်ချင်ဗွာ

ဂိတုဇူဗြေမ်၊ သွာ် ၂၀၁၃၊

လိက်လလောင်အခေါင်အရာမို့ဟ်အလုံလိုက်မွဲ

နိဒါန်း

ပိုမိုဟ်တံညးဂမၠိုင် သိုဖအိုတ် ဂုဏ်သိက္ခာမို့ဟ် မပါကျဉ် နှုဂ်မိဂ် တုပ်သုတ်ညးညွှန်တဲ အခေါင်အရာဂမၠိုင်ဝံ တးပါထောံ ဟံဝံ သွးသွစုတ်သမ္မိ ညးညွှန် ရန်တုအ်ကို အခေါင်ဗွးစး အခေါင်နွံကို ဗဗွဲခရ် အခေါင်စိုဟ်လလမ်တံဂ် ဒှ်တမ်သဇိုင်မူလ ဂကောံမို့ဟ်ပို တအ်ရောင်။

လတူဟံသွကာကို အခေါင်အရာမို့ဟ်ဂ် မဒ်ပူဂို စင်ခြင် ခိုဟ်ပရေံ ဟံလေပ် ဒှ်မို့ဟ်နွံလက်သန် ရန်မိုကြမ်ကြ ပလီုပလက်ဗျိုင်မို့ဟ်ကို တအ်ဂ် ဒစိုဒစးတဲ တုဟ်န ဝံကလိဝံ အခေါင်ဟိုဂး ဗွးဗွးစးစးကို၊ သွက်ဝံအခေါင် နွံခရ်ပတေံ နွံရှေံသေံသွးပွးကို၊ သွက်ဝံဗွးစးတိတ် နူအရာမဖေက်ဝံက် ကောံ ကျောပ်ဗျိုကဟင်တအ်ဂမၠိုင်အိုသိုကို အတိုင်မို့ဟ်ပိုတအ် ရန်တုအ်လပ် သျှင်အိုတ် ဂကောံမို့ဟ် ခိုဟ် တျိုဟ်စိုဟ်သြိုဟ်မွဲ ဝံမံက်ဂတပ်ဂ် ဝိုင်စွံလပ် တင်ရန်တဲ သျှင်အိုတ် ဟောင်ရ။

စကာအိုတဲ အုပ်ရပ်ဒိုင် ဟံမွဲကိုသောတ်ပ် ကောံ ချိုချိုက်မံင်တအ် ဂ် မဟာဇန်ဂမၠိုင် လက္ကရ်အိုတ် ဝံင်ဃာန်ဟံမွဲတဲ ဒးတပ်စေဟ်ပွန် ဂတး ညံင်ဟံဒှ်အာဂ် ဒးရှေံသေံ အခေါင်အရာမို့ဟ်တဲ သွးစိုဒှ်အလပ် နကို သောပ်ဥပဒေမွဲထေက်ရောင်။

မွဲချင်ကိုမွဲချင် ညံင်သောံသျှင်ပတိုန် ပရေင်ဖောအ်ဗြေပ် ကျောံကု ချက်ကေပ် ဆာန်ကိုန် ညးသကအ်ဂ် ဒှ်တင်နွံပိုက်မွဲဃာံဃာံရ။

ကိုန်ချင် လုပ်ဂကောံကုလသမဂ္ဂတအ် ညးဂမ္တိုင်ဝံ ဒးနွံခရ်ပတေံ
 ရှေ့သေ့သဇိုင်အခေါင်အရာမ္တိုဟ်တမ်မူလ၊ င္ဍုဟ်မးမ္တိုဟ် ကောံ
 သိက္ခာမ္တိုဟ်၊ အခေါင်တုပ်သ့ဟ် အကြာမ္တိုဟ်တြု ကိုမ္တိုဟ်ဗြဲတံဂ်
 သွဗဓာန်လပ် လိက်ကသုက် ပဋိညာဉ်ကုလသမဂ္ဂတေံ ပ္ဍဲအကြာ
 အခေါင်သွးပွးဂ် သွက်ဂွံသျှင်ပတိုန် သန္နိဋ္ဌာန် သောံသျှင်ပတိုန်
 ပရေင်မ္တိုဟ် ကောံ ဘဝကဆံင်မ္တိုဟ် သောံတတ်တက်ရောင်။

ကိုန်ချင် လုပ်ဂကောံကုလသမဂ္ဂတအ် ပံင်တောံကို ဂကောံ
 ကုလသမဂ္ဂတေံ သွးကိုကတိပါင် သွက်ဂွံသျှင်ပတိုန်ကဆံင် အခေါင်
 အရာမ္တိုဟ်ဂမ္တိုင် ကောံသဇိုင်အခေါင်ဗွးစးတအ် အတိုင်မွဲဂွးတိ
 သွက်သောံဒေတ်ဗက်ရပ်စပ်အာမာန်ဂ် ဒးဂစာန်ကျောန်ရောင်။

လတူ အခေါင်အရာမ္တိုဟ်ကောံ အခေါင်ဗွးစးဂ်ညံင်သောံကျိုဟ်
 ကေတ်မွဲစွံမာန်တေံ အတိုင်မကိုလပ်ကတိပါင်ဟေင် သောံမေက်
 အာရပ်ရဂ် ဒှ်တင်ပိုက်ဖျော်အိုတ်ရ။

ဣာပ်မို့ဟ်၊ ဣာပ်ဂကောံတအ်လေဝ် လတူလိက်လလောင်တြး တအ်ဂှ် ဖျေံစိုတ်တဲ အတိုင်မွဲဂှးတိ စပ်ကိုအခေါင်အရာဂမၠိုင် ကောံ အခေါင်ဗွဲဗွဲ ရှေ့သော်တဲ ဗတောန်ကိုပညာ၊ ကိုလညာတ်တဲ လွီုပရာအာကို၊ ကောန်ညးချင်ကွာန် မနွံဒိုင် ပွဲဒေသကိုန်ချင် ကောန်ချင်ကောန်ဂကောံကုလသမဂ္ဂကောံ ပွဲကိုဒေသ ပွိုင်ချင် ဂမၠိုင်တအ်ဂှ် ဒးယိုက်ဒိုက် အခေါင်အရာနာနာ ကောံ အခေါင် ဗွဲဗွဲတအ် သွက်သွာံစိုပ်တရ်မာန် နူကိုကဆံင်ချင် စိုက် ကဆံင် ဂှးတိမာန် သွးပတိတ်ဖြဟတ် လွီုပရာအာ ပွဲမအံင်ဇူး နကိုတင် ရန်တဲ အခေါင်အရာမို့ဟ်ဝံ ဒ်တိုင်ခီ သွက်မို့ဟ် ပွဲအလုံလိုက်တဲ နူကိုသဘင်သီကို ကုလသမဂ္ဂဝံ လလောင်တြးကာ လိက်လ လောင်တြး အခေါင်အရာမို့ဟ်ဂှးတိရ။

ပိုဒ် (၁)

မို့ဟ်ဂမၠိုင် အိုသိုတအ်ဝံ စနုသွးတိတ်နဂဝ်ဂှ် ဒ်မို့ဟ်သွးပွဲအိုတ်တဲ အခေါင်အရာ ကောံ သိက္ခာမို့ဟ်တအ် တုပ် သုဟ်ရ။ မို့ဟ်တအ်ဂှ် နွံကိုရေစင်ခြင်ကောံ သမ္မိညာဏ် ဝေပိပါ ခိုဟ်ပရေံနွံတဲ ညးမွဲ ကောံ ညးမွဲ ထေက်ကိုသွးဒေတ်ဗက် ဆက်ဆောံညးညွှန် နစိုတ် ဓာတ်ကောံဒေအရေင်ရ။

ပိုဒ် (၂)

ဇာန်မို့ဟ်ဝံ့ စပ်ကိုဂကူ၊ အရံင်ဖျုန်စွံ၊ လိင်၊ အရေင်ဘာသာ၊ သာ သွာမရှေ်သော်၊ ပရေင်ချင်ကွာန် (ဟံ့သေင်မွဲး) ဓရ်ဒုင်ဂိုင်တူဟ်ဟ်၊ ကောန်ချင် (ဟံ့သေင်မွဲး) စပ်ကို မဇကဆံင်မို့ဟ်၊ ဒြပ်ရတ် ဂုဏ်ဓန၊ ဇာတ်မဇကကူ ကော် ကဆံင်အလံင်ဂမို့ၣ် ပါခြာ ဟံ့မွဲ မွဲသတ် ညံင်သောံဒုင်စသိုင် အခေါင်အရာ ကော် အခေါင်ဗူးစး တုပ်ပံဂို အတိုင်မမေံက်ထွေးလပ် ပွဲလိက်လလောင်တြးဝံ့ရ။ တဲပွန် သွသဇိုင် ကို ကိုန်ချင်မို့ဟ်မွဲမွဲမံင်စံင် (ဟံ့သေင်မွဲး) ချင်မဝံ့လေပ်အဝီအာဏာ ဗွဲမဗူးစးဒိုဒို၊ မဒိုဒေသကုလသမဂ္ဂ ထိုင်ဒပ်မင်မွဲလပ်ကိုဒို၊ မဒိုဒေသ ဟံ့ဝံ့လပ် အခေါင်အဝီအာဏာ နဒိုဒိုအုပ်ဝုပ်အလိုဇကုကိုဒိုဒို၊ နကို အဝီအာဏာကိုလပ် ပွဲကို ဒေသမွဲမွဲကိုဒို သွဟိုတ်ကိုပရေင်ချင် ကွာန် အခေါင်စီရေင်သောဝ် (ဝါ) ကဆံင်အလံင်ဂွးကပ်တဲ ပါခြာ ထောံ အခေါင်အရာမို့ဟ် ဟံ့ဝံ့ရ။

ပိုဒ် (၃)

ဇာန်မို့ဟ်တအ် အခေါင်ဂျိုင်တ်လမျီု၊ အခေါင်ဗူးစး ကော် အခေါင် ဂိုက္တို ပရေင်ပူဂိုမို့ဟ် ဒးနံ့ရ။

ပိုဒ် (၄)

မို့ဟ်အလိုမွဲမှ ဒးဒုင်သွကောန်ဒိုက် (ဝါ) ဒးဒုင်သွဏာကောန်ရဲတပ် ခွာ ဟံ့ဝံ့ရ။ စိုဒ္ဒာကွတ်လဒိုအာ ကမ္မောန်သွကောန်ဒိုက်ကော် ဝိုပြင်သွံရာန်ကောန်ဒိုက်ရ။

ပိုဒ် (၅)

မို့ဟ်အလိုမွဲဂို ဒးဒုင်ချိုချိုက်ပျဲပျာ် (ဝါ) ရန်မိုကြမ်ကြ၊ ဟံ့ဗဗွဲကို သဘ်မို့ဟ်၊ ကောန်သွဆက်ဆောံညံင်ရဲ သိက္ခာမို့ဟ် သောံဖြး ဇော်အာ (ဟံ့သေင်မွဲး) ကိုဒုဟ်ဒန် ဟံ့ဝံ့ရ။

ပိုဒ် (၆)

ဣာ်မ္မိဟ်ဝံ ပွဲဂတမုက်သ္မောဝ်ဥပဒေဂ် ဇနဒ်ဒ်မ္မိဟ်မွဲဟေင် အခေါင်
ဒးဒင်သ္မုတ်သမ္မိဒးနွံရ။

ပိုဒ် (၇)

မ္မိဟ်ဂမ္တိုင်တအ် အိုသ္မိ ပွဲအရာစီရေင်သ္မောဝ် (ဂဗုတ်) ဂ် ဝံဒင်
စသိုင် အခေါင်တုပ်သ္မုတ်တဲ ဝံအခေါင်တုပ်သ္မုတ် ပွဲအရာစီဒ္ဓာမင်
မွဲရ။ လတူ လိက်လလောင်တြးဏအ်ဂ် ညးလီုဖံက်ပုန်မံင်ကိုဒ်၊
ဒးဒင်ပါခြာတဲဆက်ဆောံမံင်ကိုဒ် ဣာ်မ္မိဟ်ဂ်အခေါင်ဝံဒင်စသိုင်
ပွမစီဒ္ဓာမင်မွဲ ပွဲသ္မောဝ်ဥပဒေဂ် ဒးတုပ်သ္မုတ်ရ။

ပိုဒ် (၈)

ဣာ်မ္မိဟ်ဝံ ယဝ်ရ ဒးဒင်ဖံက်ပလီုအခေါင်အရာသဇိုင် မဇိန်ကုင်
လဝ် အတိုင်သဇိုင်ဒက်ပတန်သ္မောဝ် (ဟံ့သေင်) နကိုသ္မောဝ်
ဥပဒေ အပွဲချင်မွဲ နကိုရုပ်သ္မောဝ်ခေ်ကိုန်ချင် ဒးကိုပရေင်စီဒ္ဓာ
မင်မွဲအာ စီကိုစိုပ်တရ်ရေင်။

ပိုဒ် (၉)

မ္မိဟ်အလီုမွဲလေဝ် သ္မုဒင်ရပ် နကိုဗဗွဲဝေ်ဟံ့သေင်ကို ဒက်ချက်
လဝ်ကို၊ သ္မုဒင်ဗက်ပတိတ်နုချင်ကို သ္မုဟံ့ဝံရ။

ပိုဒ် (၁၀)

ဣာ်မ္မိဟ် အခေါင်နွံသွက်ဝံဒင်စသိုင်တုပ်သ္မုတ် ပွဲအရာကဠင်
ဖျေံဂဗုတ် နကိုရုပ်သ္မောဝ်ခေ်သ္မုပွဲ ဟံ့ဗက်မုက်မွဲမွဲလွာ်နွံကိုပရေင်
တပ်တးဂ်တဲ အခေါင်နွံ တာလျိုင်နွံ သွက်ဝံစီဒ္ဓာအာ ဂဗုတ်မဖျေံ
လဝ်ဖျေံသ္မုတ်သ္မုတ် အပွဲအရာစေဲလဝ် အမူဂဗုတ် လတူညး
ဂ်ရေင်။

ပိုဒ် (၁၁)

(၁) ဣပ်မှိုဟ် ဒးဒင်စောဲစပ်လပ်အမူဂဗုတ်ဝံ သွက်ဝံကလေင် ဒင်သိုခလေင် အမူဂဗုတ် မဒင်စောဲလပ်ဂ် မဒးနွံကိုတင်ဒင်လျိုင် အိုသိုတဲတဲကို ရှင်သ္ဘောင်ခရ်မဟာဇန်ညးချင်ကွာန်ဂ် အတိုင် ဥပဒေ ကလိလောန်ဒုဟ်ဒန်နွံရောင် ဟံဝံဖျေံဂီမွဲး **ဩပုဂီဝံ** ဒုဟ်ဟံမွဲရောင် ဒးဒင်သွစုတ်သမ္မိရ။

(၂) အခိုင်ကလိလောန်ဒုဟ်ဂ် နကိုဥပဒေအပွဲချင်ကိုဒ်၊ ဥပဒေ ချင်နာနာကိုဒ် ခွံဗဒ်လပ် ဥပဒေပွဲအရာဂ် ဟံမွဲမွဲး ညးအလိုမွဲလေင် ဒုဟ်ဟံမွဲရ။ ယပ်ရနူကို ရှင်သ္ဘောင်ခရ် ကိုဒုဟ်မွဲမွဲသ်မွဲး စက်စေတ်နူကိုဒုဟ် မဒးကိုထေက်တဲ ကိုဟံဝံရ။

ပိုဒ် (၁၂)

ညးအလိုမွဲလေင် ဟံဝံဒးဒင်လုပ်ပထဲ ပွဲအရာကိစ္စ အခေါင်အရာ သွးပွးပုဂီ၊ ကိုန်သို၊ သိုဋ္ဌာန် သိုကို လိက်ကိုပြင်နင်တအ် (ဝါ) ဟံမွဲကိုသ္ဘောင်မွဲသ်ချိုက်ဟရိုက် အရာဂုဏ်သိက္ခာ ကော် စရဲ ဂုဏ် ညးမွဲမွဲရ။ ယပ်ရ လုပ်ပထဲသ်ဏအ်မွဲး **ဩပုဂီ** ဒးဒင်ဂ် နကိုဥပဒေ အခေါင်စိုဒှာ ဒးနွံရောင်။

ပိုဒ် (၁၃)

(၁) ဣပ်မှိုဟ် အပွဲပယျိုဒွက်ကိုန်ချင်ဇကုမတန်တဂ် ဝွဲမသွးပွး အခေါင်အာကျင်ဆိုပြင်မံင်စံင် တန်တနွံရောင်။

(၂) ဣပ်မိုဟ် သီမပါလုပ်ချင်ဇကုမတန်တံကို၊ ချင်လိုဟံဟို အခေါင်စဉ်းတိတ် ကော် အခေါင်ကလောင်စံချင်ဇကု ဒးနွံရောင်။

ပိုဒ် (၁၄)

(၁) ဣပ်မိုဟ်ဝံ သွက်ဝံဗွးနူပရောင်ချီချိုက်သွမာန်ကြံကြတဲ ယဝ် တန်တံ ပွဲချင်ဇကု ဟံဝံဗွး အခေါင်အာတ်ဇုဒီချင်ညောင်ဒးနွံရောင်။

(၂) အမူဂုတ် ဟံဆေင်ကိုပရောင်ချင်ကွာန် ဝီပြင်ဒစိုဒစးကို ရန်တံ ကော် မူသဇိုင်နူကုလသမဂ္ဂတဲ အမူဒးဒင်စောလဝ်ဂှ် အခေါင် စကာအတိုင်ပိုဒ် (၁) လတူတေံ အခေါင်ဟံဝံဗွး။

ပိုဒ် (၁၅)

(၁) ဣပ်မိုဟ် အခေါင်ဒင်ဂိုင်ကေတ် ကောန်ချင်မွဲချင်နွံရောင်။

(၂) ညးအလိုမွဲလေဝ် ပရောင်ဒ်ကောန်ချင်ဇကုဂှ် ဒးဒင်ရပ်သီ ထေံဟံမွဲဗွဲဗွဲရေဂှ် ဟံဒးဒင် သိုကို အခေါင်အရာ ဇကုပြင်လှဲ ကောန် ချင်ဂှ် ကယျာန်တးပါကောံဟံဝံဗွး။

ပိုဒ် (၁၆)

(၁) ဣပ်မိုဟ်စိုပ်ဝဲ မိုဟ်တြု မိုဟ်ဗြဟံဟို ဒင်သဇိုင်ကို ကောန်ချင် ဟံသေင်ဗွး သာသနာရှေ်သေံတဲ ဟံမွဲကိုပိုင်ခြာ အခေါင်အရာ သွမ္မီထပ်တဲ ကော် ပတန်ကိုန်သိုနွံရ။ ပွဲအရာသွမ္မီထပ်တဲကို၊ နကို တြုဗြ အခိုင်ပံင်မံင်မွဲစွံကို၊ အခိုင်ပြးပါဂွံင်ညးသ္တံကို အခေါင်အရာ ဒးနွံရောင်။

(၂) အလံင်တြုံ ကော် အလံင်တြုံ သိုဓါလှ်တံ နကိုဆန္ဒသွးပွး
ဟေင် အခေါင်သွမ္ဗိုထပ်တဲ နွံရ။

(၃) ကိုန်သိုဝံ န်သဇိုင်သဘာဝကော်မိုဟ်မွဲတဲ အခေါင်ဝံဒင်စ
သိုင် ပရေင်မင်မွဲစိုဒ္ဒါ နူကိုပွဲဂကော်မိုဟ် ကော် နူကိုကိုန်ချင်နွံ
ရောင်။

ပိုဒ် (၁၇)

(၁) ဣပ်မိုဟ် နကိုဇကုမွဲခေင်ကို၊ ပံင်ဖက်ကိုညးတူဟ်တံကို
အခေါင် ပိုင်ပြီကပေတ်ကညောတ် ပိုန်ဒြပ်တံနွံရ။

(၂) ကပေတ်တြပ်ဇကု ပိုင်ပြီလပ်ဂံ ညးအလိုမွဲလေင် သီဗ္ဗောင်
ကေတ်ကာ ဟံဝံရ။

ပိုဒ် (၁၈)

ဣပ်မိုဟ် အခေါင်ကူချပ်စင်ခြင်သွးပွး၊ အခေါင်ပါဝါဗေတ်ဒး ကော်
အခေါင်ရှေ့သေ့နွံရ။ အခေါင်အရာတံကံဝံ သာသနာရှေ့သေ့
ဟံသေင်မွး ဓရ်ပတေတ်တံ အခေါင်ပြိုင်လှာဲသွးပွး၊ နကိုပုဂ္ဂိုဓိုကီုဒ်၊
ပံင်ကော်ကိုညးဂမိုဃ်ကိုဒ် သာ သနာဇကုရှေ့သေ့ ဟံသေင်သံဂံ
ဓရ်ပတေတ်တံဂံ ဂတညးချင်ကွာန်ဂမိုဃ်ကိုဒ်၊ တူဟ်ခြာကိုဒ် အခေါင်
ပတိုန်ထွး ဗွဲမသွးပွး၊ အခေါင်စကာ၊ အခေါင်ရှေ့သေ့ ကော် အခေါင်
ဒက်ပတန်တံ ပါလုပ်ရ။

ပိုဒ် (၁၉)

ဣပ်မှိုဟ်ပရေင်သွးပွး လညာတ်ပါ်ပါ ကောံ ဝေံက်ထွေးတံ အခေါင်
နွံရ။ အခေါင်အရာတံကံဝံ ဟံမွဲကိုပထုပလိုမွဲသ် ဝဲမသွးပွး
အခေါင်လညာတ်ပါ်ပါတံကို၊ တင်နင်ပရိုင်တံကို ကူချပ်စင်ခြင်တံဂ်
နူကိုပရိုင်မီဒီယျာမွဲမွဲကဆံင် ဟံမွဲကိုပယျို ဒုက်မွဲသ် အခေါင်
လုတ်ဂျိုက်ဂွဲ၊ အခေါင်ဒုင်ဂိုင်ကေတ် ကောံ အခေါင်တရးတံ
ပါလုပ်ရ။

ပိုဒ် (၂၀)

- (၁) ဣပ်မှိုဟ် အခေါင်ကောံခရီုဝဲမစိုဟ်ဩဟ် ကောံ အခေါင်
ဒက်ဂကောံတံဂ် ဝဲမသွးပွး ဒးနွံရောင်။
- (၂) အပွဲဂကောံမွဲမွဲ ဝံပါလုပ်ဂ် အတိုင်ပွဲက်စိုတ်ဇကုဟေင် ပါလုပ်
ဝံတဲ ညးမွဲမှ ကိုဇြဟတ်ဒရိုဟ်ဟံဝံရောင်။

ပိုဒ် (၂၁)

- (၁) ဣပ်မှိုဟ် ပွဲဂကောံအလိုအသီချင်ဇကုတံဂ် တိုက်ရိုက်ကိုဒ်၊
နူကိုမှိုဟ်စွး ဇကုရဲစိုလပ်မွဲကဆံင်ကိုဒ် အခေါင်ပါလုပ်ရေင်တျင်
နွံရ။
- (၂) ဣပ်မှိုဟ် ဝံဒ်မှိုဟ်ယိုက်ဂွေင်တာလျိုင် အပွဲချင်ဇကုဂ် နွံကို
အခေါင်အရာ တုပ်သွဟ်ညးညွံရ။
- (၃) အဝိုအာဏာအလိုအသီပကင်ရင်ကိုန်ချင်ဝံ ဒုင်သျိုင်ကိုလတူ
ဆန္ဒညးချင်ကွာန်တံရ။ ဣပ်မှိုဟ်အခေါင်စုတ်မာဲ တုပ်သွဟ်နွံတဲ
နကိုသ္မောတ်မာဲမျက်ကိုဒ်၊ နကိုတုပ်သွဟ်ကုသ္မောတ်ဂ်ကိုဒ် နကို
အခိုင်ပိုင်ခြာမွဲမွဲ ကောန်ပဒ်ကိုတဲ ဒးဝေံက်ထွေးဆန္ဒတံ ပွဲပေါ်ရဲမာဲ
ရောင်။

ပိုဒ် (၂၂)

ဣာပ်မ္ဗိဟ် နကဵုကောန်ဂကောံပရေင်မ္ဗိဟ်မွဲ အခေါင်ဒုင်စသိုင် ပရေင်ဘဝမ္ဗိဟ် ဂီုကျီုနွံတဲ ပရေင်ရုန်ဂစာန်ကောန်ဂကူ၊ ပရေင်ပံင် ကောံရေင်တျိုင်ကုချိုင်ဂွးကပ်တံဂ် ဗွဲမကိတ်ညီုကို ဂကောံမ္ဗိဟ်ချိုင် ဇကု ကော်တမ်ရိဟ်တဲ ရေင်တျိုင်အာ ပရေင်ဖောအ်ဗြေပ် သွးပွး ဂုဏ်သိက္ခာ ကော် စရဲဉာ်ဒကေပ်ပူဂဵုဂ် ဟံမ္မဲဟံမ္မဲတဲ သီုကို ဒးရေင် တျိုင်အာ ပရေင်ပိုန်ဒြပ်၊ ပရေင်မ္ဗိဟ် ကော် အခေါင်အရာ ယေန်သ္ဘာင်တံ ဒးနွံရ။

ပိုဒ် (၂၃)

(၁) ဣာပ်မ္ဗိဟ် အခေါင်ကျောန်ကမ္ဗောန်၊ အခေါင်ဂွဲကမ္ဗောန် ဇကုဒးဂ္ဂုပ်စိုတ်၊ အကာဲအရာဗွိုင်ကမ္ဗောန် ဇကုဒးဂ္ဂုပ်စိုတ်တအ် ဒးနွံတဲ သီုကို ဝံဒုင်စသိုင် နူကိုဘဝ ကမ္ဗောန်ဟံမ္မဲတံရ။

(၂) ဣာပ်မ္ဗိဟ် ဟံဒးဒုင်ပရေင်ပါခြာ မွဲသတ် သွက်ကမ္ဗောန်တုပ် သွဟ် ငုဟ်မးဒးတုပ်သွဟ် အခေါင်ဒုင်စသိုင်နွံရ။

(၃) ဣာပ်မ္ဗိဟ်ကျောန်ကမ္ဗောန် သွက်ဘဝဝံတန်အာ မွဲကိုဂုဏ် သိက္ခာမ္ဗိဟ် သွက်ပူဂဵုဇကု ကော် ကိုန်သီုပူဂဵုဇကုတံ တင် ဒုင်လျိုင် မွဲကိုဗွဲဓရေမကြိုက်တန်ကိုငုဟ်မး အခေါင်ဒုင်စသိုင်နွံရ။ ကာလနွံ ကျိုင်ပွဲက်မွဲ အခေါင်ဝံဒုင်စသိုင် ပရေင်မင်မွဲ မင်မွဲရံင်စံင် ပရေင် မ္ဗိဟ်တအ် ဒးနွံရောင်။

(၄) ဣာပ်မ္ဗိဟ် သွက်ဝံစိုဒ္ဓါမင်မွဲဂုဏ်ဖိုပရေင်ပိုင်ဒြပ်ဇကုဂ် အခေါင် ပါလုပ်က်ပတန်ရေင်တျိုင် ပွဲဂကောံသမဂ္ဂသ္ဘာကမ္ဗောန် နွံရ။

ပိုဒ် (၂၄)

ဇာပ်မို့ဟ် ဝဲမတုပ်သုဟ်ကို ပရူပရာ အခိုင်ကျောန်ကမောန် ကော် အခေါင်ဒုင်စသုင် ဩန်ဂိတု၊ စုတ်သမ္ဘိလပ် အခိုင်သွးကမောန်ဂှ် အခေါင်ဇူလျှော် ကော် အခေါင်သွးကမောန်တံ အခေါင်ဒုင်စသိုင် နွံရ။

ပိုဒ် (၂၅)

(၁) ဇာပ်မို့ဟ် စုစ၊ ဂွက်ယာတ်၊ သိုဌာန်၊ ဝီဝတ်ယဲ ကော် မှုံပိုက် သိုမပါမံင် ထံက်ပင်ပရေင်မို့ဟ်၊ ပရေင်ထတ်ယုက် ကော် သွက် မံင်တန်တံအာ ဝဲမစိုဟ်ဩိုဟ်မာန် ပရေင်အဆံင်အလံင်မို့ဟ် ဝဲမရမ်ဂပ် အလိုပူဂိုဇကု ကော် ကိုန်သိုပူဂိုဇကု အခေါင်ဒုင်စသိုင် နွံရ။ တဲပွန် ပရေင်ဂယိုင်လမျိုဟ်မာန်တံဒှ်ကျိုင် မပ္ပံ ကမောန်ဟံမဲ့၊ ပရေင်ထတ်ယုက်ဟံပေင်၊ ဝဲဟံချိုက်ပေင်၊ ဒှ်ဗြဲကွဲ၊ မို့ဟ်အာယုက် ဇော် (ဝါ) ဝဲအကောအရာ အလိုဇကု ဇကုတန်တံ ဟံမဲ့မွဲး တင်ဒုင် လျိုင် ပရေင်ဂိုကျိုဘဝတံ အခေါင်ဒုင်စသိုင်နွံရ။

(၂) ပရေင်မင်မွဲတေင် ဘဝမိယာ် ကော် ဘဝကောန်ဇုန် ကော် ပရေင်ရီပင်တံ အခေါင်ဒုင်စသိုင်နွံရ။ သွမ္ဘိုထပ်တဲလုပ် သ္ဘောပ် ကိုဒှ်၊ ဟံလုပ်သ္ဘောပ်ကိုဒှ် ကောန်ဇုန်ဒှ်ကျိုင်မို့ဟ်သိုဖအိုတ် အပွဲရာ ပရေင်မင်မွဲရံင်စံင် အခေါင်တုပ်သုဟ် ဒးဝံရောင်။

ပိုဒ် (၂၆)

(၁) ဣပ်မို့ဟ် အခေါင်ဇ္ဇောန်ပညာနွံရ။ ပရေင်ဇ္ဇောန်ပညာဝံ အောန် အိုတ် ကဆံင်ပညာမူလဂ် ဟံဒဲးကိုဋုဟ်မးရ။ ပညာကဆံင် မူလဂ် ဟံဇ္ဇောန်မံင်ဟံဝံရ။ ပညာကွတ်စက်ကွတ်တဲ ကော် ပညာ ကွတ် ဂယိုင်လမျိုတ် မို့ဟ်ဂမိုင်ဇ္ဇောန်မာန်တဲ ပညာကဆံင်သျှင်ဂ် ဒုင်ဖိုင် ကိုစရာဲဒုင်ဒကေင်တဲ သိုဟ်အိုတ် ကဆံင်တုပ်သွဟ်ဒဲးဝံ ရေင်။

(၂) ပညာဝံ ဒဲးပတင်ကျိပ်ကို မို့ဟ်တံ စရာဲမို့ဟ် သွောံဉျက်ပေင် ဖောအ်ဗြေပ်တိုန်ကို ကော် အခေါင်အရာမို့ဟ် ကော် သဖိုင်အခေါင် သွးပွးတအ်ရေင်။ ပရေင်ပညာဝံ အပွဲကိုအကြာကိုန်ချင်ဂမိုင်၊ အကြာဂကူဂမိုင်၊ အကြာဘာသာသာသွာဂမိုင် သွက်ဝံထိုင်ဒပ် အာ ပရေင်ကျိတ်ခွင်၊ ပရေင်အေင်ဒုင် ကော် ပရေင်ဆာန်ကိုန်တဲ ဒဲးသျှင်ပတိုန်ကမောန်ထိုင်ဒပ် ပရေင်စိုဟ်လလံ အတိုင်ကုလ သမဂ္ဂ မချီဒရာင်ကောန်စိုတ်မံင်တအ်ဂ်ရေင်။

(၃) ပွဲမိမတံဝံ အခေါင်အရာနွံ ပွဲအရာ ပရေင်ရဲစှော်ပညာ သွက်ကောန်ဇာတ် ညးတအ်ရေင်။

ပိုဒ် (၂၇)

(၁) ဣပ်မို့ဟ် အပွဲဘဝယေန်သွာင်ဂကောံမို့ဟ်ဂ် အခေါင်ပါလုပ် သွးပွးရေင်တွိုင်မာန်၊ အခေါင်ဒုင်စသိုင်ပညာအနုသုခမ သွးပွးနွံ၊ ပရေင်တ်တက်ပညာသိပ္ပံ ကော် ဂုဏ်ဖိုသွဟ်တံဂ် အခေါင်ပါပရအ် ဒုင်စသိုင်နွံရ။

(၂) ဣပ်မို့ဟ် နကဵုညာဏ်ပညာဇကု အခေါင်ဖန်ဗဒ်ပတိတ်တို နကဵုပညာသိပ္ပံကိုဒ်၊ နကဵုလိက်ပတ်ကိုဒ်၊ နကွတ်ပညာနသုခမကိုဒ် နွံတဲ ကသပ်ပညာကို ကပေါတ်ကညောတ် ကျောန်ပတိတ်လင်ဂှ် ဝံ့အခေါင်စိုဒှ်အရောင်။

ပိုဒ် (၂၈)

ဣပ်မို့ဟ် အခေါင်သွးပွး ကော် အခေါင်အရာခမံက်ထွေးလပ် ပွဲလိက် လလောင်တရးဏံ ယပ်ရမိက်ဝံ့ခမံက်ပတိုန်ထွေးမွှး အတိုင်သ္မောတ် ပရေင်မို့ဟ် ကော် သ္မောတ်ပရေင်ဆက်စောဲဗျင်ဂွးကပ် ဒးနွံရ။

ပိုဒ် (၂၉)

(၁) ဣပ်မို့ဟ် ညှိဒကေဝ်ဇကုဂှ် ပွဲမသွးပွးဝံ့ဖောအ်ဗြေပ်တိုန် ပေင်ဗာန် တာလျိုင်နွံပွဲဂကောံမို့ဟ်တံရ။

(၂) ဣပ်မို့ဟ် စကာသုင်စောဲအခေါင်အရာဇကု ကော် အခေါင် သွးပွးတံဂှ် ဒးသွသမ္မိ ရှေ့သေ့ အခေါင်အရာ ကော် အခေါင်သွးပွး ညးတူဟ်ကို၊ ပွဲဂကောံမို့ဟ်ဒီမဝ်ကရေဇြိဝံ နွံပိုက်မဒ်ပွဲဗွဲဝပ် ဒေုတ်ပဋိပတ်ပူဂို၊ ဝံ့ဗပေင်ကို ပရေင်စိုဟ်လလံကောန်ညးဗျင် ကွာန် ကော် ပရေင်ပိုန်ဒြပ်ဝံ့တိုန်တံကို၊ အတိုင်ဥပဒေစုတ်သမ္မိ ပိုင်ခြာလင်ဂှ် အခေါင်စကာဒုင်စသိုင် နွံရ။

(၃) အခေါင်အရာတံ ကျော် အခေါင်သွေးပွားတံဝံ ရန်တံ့ ဒစိုဒစးကို ကုလသမဂ္ဂတံကို၊ သဇိုင်မူလ အခေါင်အရာမို့ဟ်တံကိုတဲ ကျောန် သွဟံဝံရ။

ပိုဒ် (၃၀)

သွက်ချင်မွဲချင်ကိုဒ်၊ သွက်မို့ဟ်မွဲဂကောံကိုဒ်၊ သွက်ပူဂိုမို့ကိုဒ်၊ အခေါင်အရာ ကျော် အခေါင်သွေးပွား မပါလုပ်မံင် ပွဲလိက် လလောင် အခေါင်အရာမို့ဟ် အလုံလိုက်မွဲကံ ရန်ကိုဝံလီလ်အာကို၊ ရန်ကို မွဲမွဲသ်တဲ နကိုအလိုဇကု ကံက်နက်တိတ်အဓိပ္ပါယ်မရေပ် နူကို လိက်လလောင်ကံတဲ စကာပွဲဒွဲတုဟ်မွဲမွဲဂ် သွဟံဝံရ။

